

Inwonerbetrokkenheid Gemeente Leusden -- beleid en leidraad in gewone taal

Wat wil de gemeente met dit beleid?

De gemeente Leusden wil dat inwoners, bedrijven en organisaties *meedenken*, *meepraten* en *meedoen* bij plannen en beleid. De gemeente weet dat ze niet alles alleen kan oplossen. Daarom wil ze samenwerken.

De doelen van het beleid zijn:

- Duidelijkheid geven over hoe inwonerbetrokkenheid werkt
- Betere samenwerking met inwoners en andere partijen
- Hogere kwaliteit van plannen, projecten en beleid

Vijf belangrijke uitgangspunten voor inwonerbetrokkenheid:

- 1) We betrekken de juiste mensen
We luisteren naar mensen die direct geraakt worden. We zorgen dat er een goede mix is van deelnemers. We stemmen communicatie af op de doelgroep.
- 2) We betrekken mensen op het juiste moment
Inwoners kunnen op tijd meedenken, zodat hun ideeën nog echt invloed hebben. We geven genoeg tijd om te reageren.
- 3) We zijn duidelijk over het proces
We leggen van tevoren uit: waarover gaat het, hoe kan je meedoen, hoeveel invloed heb je, wat gebeurt er met je inbreng? Na afloop vertellen we wat er met de input is gedaan.
- 4) We ondersteunen waar mogelijk
Als inwoners zelf iets willen opstarten, helpt de gemeente waar dat kan – met advies, materialen of begeleiding.
- 5) We leren van elk proces
Na elk inwonerbetrokkenheidstraject kijken we wat goed ging en wat beter kan. Elk jaar komt er een verslag over inwonerbetrokkenheid voor het college en de gemeenteraad.

Wat bedoelt de gemeente met deze termen:

Inwonerbetrokkenheid	<i>Inwoners en andere betrokkenen denken mee over plannen, beleid en uitvoering</i>
Inwoners	<i>Niet alleen bewoners, ook bedrijven, verenigingen en organisaties</i>
Inwonerparticipatie	<i>De gemeente vraagt inwoners om mee te doen</i>
Overheidsparticipatie	<i>Inwoners komen met een idee, en de gemeente doet mee</i>
Uitdaagrecht	<i>Inwoners mogen voorstellen om een taak van de gemeente over te nemen – als ze denken dat ze het beter of anders kunnen doen</i>

Wanneer vindt inspraak plaats?

Inspraak vindt plaats **nadat** betrokkenheid (participatie) gerealiseerd is. Op het moment van inspraak ligt er al een (voorlopig) besluit. Iedereen mag dan nog een mening geven. De gemeente moet dan wel uitleggen wat ze met die reacties doet.

Wat staat er in de wet?

De gemeente **moet** inwoners betrekken bij beleid. Dat staat in wetten zoals:

- Gemeentewet (versterking inwonerbetrokkenheid/participatie op lokaal niveau)
- Omgevingswet (voor plannen over de leefomgeving)
- Sociale wetten zoals de Participatiewet, Jeugdwet en Wmo

Wanneer is inwonerbetrokkenheid niet mogelijk of niet toegestaan?

- Als het beleid al vastligt.
- Als regels van het Rijk of provincie uitgevoerd moeten worden (geen ruimte voor eigen keuzes).
- Bij spoedsituaties.
- Bij gevoelige onderwerpen die kwetsbare groepen raken (zoals zorg of huisvesting) – om hen te beschermen.

Hoe bepaalt de gemeente of/hoeveel inwonerbetrokkenheid nodig is?

De leidraad voor inwonerbetrokkenheid gebruikt een “impactmeter” met vier vragen:

- Wat zijn de gevolgen voor het dagelijks leven?
- Hoeveel mensen worden geraakt?
- Hoeveel aandacht of onrust is er over het onderwerp?
- Hoeveel ruimte is er nog om het plan aan te passen?

De vijf niveaus van participatie

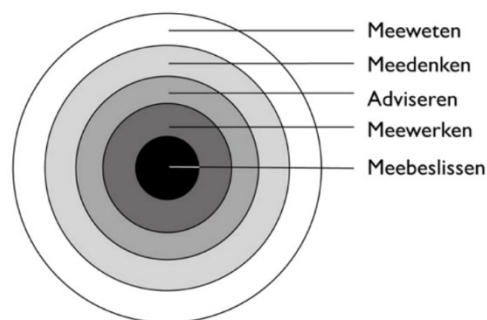
Niveau A	Weinig impact → Inwoners worden alleen geïnformeerd <i>Bijvoorbeeld: een stoeptegels vervangen</i>
Niveau B	Bepaalde impact → Inwoners kunnen meedenken of meebeslissen <i>Bijvoorbeeld: een moestuin in de buurt</i>
Niveau C	Redelijke impact → Gemeente werkt samen met inwoners <i>Bijvoorbeeld: herinrichting van een speeltuin</i>
Niveau D	Grote impact → Brede betrokkenheid, met ondersteuning en duidelijk plan <i>Bijvoorbeeld: nieuw sportbeleid</i>
Niveau E	Zeer grote impact → Veel mensen doen mee, vaak met hulp van experts <i>Bijvoorbeeld: een omgevingsvisie voor de hele gemeente</i>

Wat zijn cirkels van invloed?

De gemeente gebruikt cirkels om uit te leggen hoeveel invloed je hebt.

Dat kan verschillen van alleen *meeweten* tot *meebeslissen*.

Dit wordt altijd van tevoren duidelijk gemaakt.

De leidraad geeft ook uitleg over:

- Hoe de gemeente inwoners helpt *bij eigen plannen en ideeën*.
- Hoe het *uitdaagrecht* werkt: inwoners mogen bepaalde taken van de gemeente overnemen als ze denken dat het beter kan.

Samengevat:

- De gemeente wil inwoners echt betrekken bij besluiten.
- Hoeveel inwonerbetrokkenheid nodig is, hangt af van de impact van het plan.
- Niet elk onderwerp is geschikt voor inwonerbetrokkenheid.
- Inwoners kunnen ook zelf met plannen komen – en de gemeente helpt daarbij.
- Elk proces van inwonerbetrokkenheid wordt geëvalueerd, zodat we blijven leren en verbeteren.